

Előfizetési árak:

Fél évre . . . 90 Leu
 Negyed évre . . 45 Leu
 Egy hónapra . . 15 Leu
 Hirdetés — Nyílttér
 díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
 SZÉKELY UJSÁGOT
 néhai Molnár Emil,
 a
 SZÉKELY HIRLAPOT
 Biró Lajos alapította.

Felolós szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Horia, Cloacă și Crișan
 (volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Megállapítások.

Mondják. A sajtó is erről cikkezik. A forrpontján vagyunk annak a gazdasági krízisnek, mely a nagy nyomorúságot rázudította e világra.

Mert ebben a nyomorúságban része van egyaránt a győző és legyőzött államoknak, kivéve Franciaországot mely a világháborút is a maga javára gyümölcsöztette, mint a kapzsi uzsorás, fokrakva az aranyat, hogy most a pénz hatalmánál fogva térdre kényszerítse a fél világot.

Ez a világkrízis azonban — mint megállapítják a világ lapjai — a végórát éli. Az egyik nagy erdélyi magyar lap szerint a világválság ép a válság dimenzióinak mélysége miatt a mélyponthoz közeledik és rövid időn belül be kell következnie annak a nemzetközi akciónak, amely gyökeres medicinát fog keresni és találni mostani gazdasági bajainkra.

Előkelő napilapunknak eme megállapítását mi is aláírjuk, mert tovább e gazdasági depresszió nem nehezíthetik rá a világra, ha csak egy általános világforradalmat nem akarnak kicsiholni a könnyen gyúlékony taplóból.

Akárhogy forgatjuk a szitát, az megállapítható, hogy történelmi időket

élünk, olyan válság magaslátán állunk, melyről csak egy lépés a zuhanás.

Lucifer azért tovább keveri a kártyát és a gyűlölködés mérgezett nyilait egymásután röppenti szét a hegemoniára törekvő népek felé. Így előre veti véres árnyékát az orosz-japán háborus készülődés. Ezt a háborút a kínaiakkal szövetkezve szeretné megharcolni a vörös orosz hadsereg.

Ha lángra gyulad a világnak eme sarka, valószínűleg nagy kihatása lesz Európa gazdasági kialakulására. Megélénkül a fegyverkereskedelem, a konzervgyárak is munkába lépnek, a buza is keresettebb lesz, a baromfi szállítás terén is zajosabb lesz az élet, szóval a rosszból egy kevés pénzt is szítal a nagy szita a vigyorgó Lucifer kezében.

De a politikai áramlatok pergő tüzeiben ott áll bukottan, reményvesztetten az Ember és szomorúsággal tekint a tél elé, a nyomorúságok hónapjai felé . . .

Bizzunk azonban a Gondviselés bölcs intézkedésében, bizzunk a szeretetben, a jobb belátás hatalmas erejében, mely a szenvedésekben megacélozott emberiséget visszatartja a szakadéktól és ráviszi a dolgozni akaró embert a becsületes, egészséges munka mindennapi kenyeret adó útjára.

Perkőaljai.

Csak a miniszterelnök, a pátriarcha és a két marsall kapnak 50000 leu havilízetést

Bukarestből jelentik: Már valamennyi miniszterium elkészítette a jövő évi költségvetést, amely sok milliárdos redukción tartalmaz.

Igy például a hadügyi költségvetést 2 milliárddal csökkentették. A Cír. tavaly 11 milliárdos budgetjét kilenc milliárdra redukálták. Általában minden miniszterium 25—30 százalékos redukción irányzott elő.

A pénzügyminiszterium incadráló bizottsága 22 fizetési osztályba osztotta be a különböző közhivatalnokokat. A maximális fizetés 50 ezer leu. Ennyit kap a miniszterelnök, a pátriarcha és a két marsall. Negyvenezer leut kapnak a miniszterek, a Semmitőszék elnöke és a legfőbb számvevőszék elnöke. 35 ezer leut huznak az államtitkárok, a semmitőszéki szekció-elnökök és a hadtest parancsnokok, 30 ezer leut kapnak a semmitőszéki bírák, a divízió parancsnokok és a különböző állami hivatalok vezérigazgatói. A legkisebb fizetés 3500 leulesz

A mezőgazdasági adósságok konvertálására állami kötvényeket bocsájtanak ki.

A Szamos írja: Jól informált helyről nyert értesülés szerint a kormány úgy oldja meg a mezőgazdasági adósságok konvertálásának kérdését, hogy 8%-os államilag garantált kötvényeket bocsájt ki.

A kötvényeknek elfogadása nem lesz ugyan kötelező, de biznak abban, hogy az államilag garantált és önálló intézmény által kezelt kötvényeket fizetési eszközként úgy a külföld, mint a belföld fenntartás nélkül és készséggel elfogadja.

A RÉGI KÉZDIVÁSÁRHELY.

Károliatok a közélet elhunyt munkásairól.

Irta: VAJNA KÁROLY.

PAP MIHÁLY

1782—1865.

Kézdivásárhely nagy emberei közül mindenestre első helyen tündököl Kézdivásárhelyi Pap Mihály. Nem kisebb ember írta ezt, mint Orbán Balázs a Székelyföld című hét kötetes nagy értékű művében.

Pap Mihály városunk ama derék polgárai közül való, akik az 1848—49-ik évi magyar szabadságharcban mint hősök nyertek babért, vagy a haza érdekében tett más irányú kiváló szolgálataikkal szereztek örök emlékezésre méltó valódi érdemeket.

Pap Mihály 1782-ben született és 1865-ben halt meg városunkban ujti saját házában, amelynek kertjében levő sírjában alussza örök álmát. — Édes atya is Pap Mihály, édesanyja Bertalan Anna volt.

Pap Mihály katonai pályára ment. A 48—49-iki szabadságharc kezdetekor már nyugalmazott császári őrnagy volt. S bár már 66-ik éves volt, a szabadságharc riadójára talpra állt és élére annak a mozgalomnak, amely Háromszék védelmét írta zászlójára.

Erdély szabadsága veszendőben volt. A orosz és osztrák hadsereg Erdélyben

nagy tért foglalt, csupán a Székelyföld volt még szűz terület.

Háromszék s Kézdivásárhely fegyverbe öltözött népe elment az Agyagfalvára összehívott székely népgyűlésbe, hogy határozzon a Székelyföld magatartása fölött. Pap Mihály itthon maradt, mint Kézdivásárhely térparancsnoka. De nem várva be az agyagfalvi határozatot, munkához fogott: kiáltványokkal, tüzes beszédekkel lelkesítette polgártársait s így előkészítette az önvédelmi harc fölvételére. Mintha sejtette volna, hogy Agyagfalván a megadás, meghódolás mellett nyilatkoznak. Oltalmi bizottmányt szervezett s ennek nevében szöveget küldött szét Kézdivásárhely községekbe, melyekben tudatta, hogy Kézdivásárhely polgársága indul Sepsiszentgyörgyre s felhívta a vidéki székelyeket, hogy kövessék őket fegyveresen Sepsiszentgyörgyre s határozzanak Háromszék önvédelmi harcra felől. Pap Mihály lelkes szöveze s a kézdivásárhelyiek bátor, lelkes csapatának önfeláldozó példája indulásának óriási eredménye lett. A megye minden részéből összegyűlt harcra kész, fegyveres polgárai nov. 28-án egyhangulag kimondták, hogy azonnal fölveszik Háromszék önvédelmi harcát, de gyáván meg nem adják magukat. A gyűlés lelkes ovációval ünnepelte Pap Mihályt s fölkerete arra is, hogy Erdővidék polgárságát is igyekezzék megnyerni a Háromszék önvédelmi harcában való részvételre.

Azonban alig kezdhette meg működését, Heydte osztrák generális Udvarhelyről betört Erdővidékre. Pap Mihály kénytelen volt menekülni Heydte nagyszámú hadereje elől. Néhány köpeczi áruló azonban nyomra vezette Heydte embereit, akik elfogták s Heydte elé állították. A fogságba jutott öregembert Szebenbe kísértette az emberi mivoltából egészen kivetkőzött osztrák generális. Valódi Kálvária utat tett meg Pap Mihály. Székér után kötve, gyalog és mezíteláb, óriási hóban és hidegben, korbáccsal ütlegelve hajtották, mint a rossz ebet, vagy halálos vétket elkövetett gonosztevőt Heydte pribékjei egész Szeben váráig. Vasbílincsekbe verték kezeit, lábait és sötét börtönbe vetették, ahol ütötték, verték, kinözták. Minden este azzal a kijelentéssel zárták rá a sulyos vasajtókat, hogy reggel föl akasztják.

Es ez a durva bánásmód naponta megismétlődött december első napjai egyikétől 1849 január 21-ikéig, Szeben várának ostromaig és bevételéig, amikor Bem tábornok székely hadseregével elfoglalta Szeben várát és Pap Mihályt sötét börtönéből ki szabadította.

Sok szenvedés után más ilyen öreg ember nyugalomba vonult volna. Pap Mihály azonban alkalmazást kért Bemtől, aki alezredessé léptette elő s előbb Brassóba, majd saját kérésére Kézdivásárhelyre, szülővárosába térparancsnoknak küldte őt. Bel-

Mindenki moratóriumról beszél — ami nincs

Scrutator az Adeverul hasábjain ma ismét foglalkozik Románia pénzügyi helyzetével.

A cikkíró megállapítja, hogy a helyzet nem sok reményre jogosít. Mindenki a moratóriumról beszél — írja az ujságíró — de valójában moratórium nincs. A gazdák adósságának elengedéséről is szó volna, de ebben az ügyben sem tettek még eddig lépéseket. Inflációról is beszélnek, de a kormány a leghatározottabban ellene van ennek is. Ilyen körülmények között a kibontakozás meglehetősen rejtélyes.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közleményei.

A brassói X. kerületi iparfelügyelőség értesítése alapján közli a kamara, hogy f. évi december hó 19-én 11 órai kezdettel az iparfelügyelőség székhelyén (Braşov str. Titu Maiorescu No. 7.) gőz kazánfűtő, gőzgép-, és robbanó motor mechanikus vizsgák foglalkoztatni.

Azok, akik e vizsgán részt akarnak venni, felbélyegezett kérésüket adják be a brassói iparfelügyelőséghez. A kéréshez csatolandó a munkaadónak a községi előjáróság által láttamozott bizonyítványa végzett gyakorlati működésről, erkölcsi és születési bizonyítványa. A kérések a vizsga napján is benyújthatók. A vizsgadíjak a következők: fűtői vizsga és mechanikus vizsga fűtői bizonyítvánnyal 250—250 leu, mechanikus vizsga fűtői bizonyítvány nélkül, valamint motor mechanikus vizsga 400—400 leu. Mozdonykezelői vizsgálatok nem tartatnak.

A C. F. R. Vezérigazgatósága azon személyek részére, kik az adminisztratív vezetőséggel személyes érintkezésbe kívánnak lépni, a következő audiencia órákat állapította meg: a vezérigazgatóságnál szerdai napon 11⁰⁰—13⁰⁰ óra között.

A kihallgatások csak az ezen hivatalok információs irodáiban kapható speciális nyomtatványokon beadott írásbeli kérésre engedélyeztetnek.

Ha a kért kihallgatás engedélyeztetett, a kérelmező belépti jegyet kap, mely nélkül a hivatali helyiségbe idegen személyek számára a belépés nincs megengedve. Szállítások és munkálatok ügyében szóbeli információk is nyerhetők.

A pénzügyminisztérium közlése szerint ezen minisztériumba kereskedők számára mindennap 12—13 óra között szabad bemenet engedélyeztetett.

Figyelmeztetnek a gabonakereskedők, hogy mindaddig ne exportáljanak Csehszlo-

dog volt, hogy hazajuthatott szülőhelyére. Ez azonban nyugtalan vérenek nagyon csendes, bár hazafias foglalkozás volt. Nem tudott belenyugodni, hogy háromszéki székely testvérei Bem vezérletével Erdély más terein küzdenek. Hírét vette június hóban, hogy az oroszok Ojtoz felől Kezdivásárhelyhez közelednek. Egy nem nagy, de önfeláldozó csapattal Berecken túl a Magyarországon foglalt hadállást s ezt mindaddig védte hősiessé, bátran, amíg az orosz tulerő még a visszavonulástól is el nem vágta s már mindenki azt hitte, hogy a lelkes kis csapat Magyarországon várán lelve hősi halálát. Pap Mihály találékonyasága azonban megtalálta a kiutat a veszedelemből. Járatlan hegyi utak között Csikba húzódott s ott Gál Sándor hadseregéhez csatlakozott, akit szintén visszavonult az ellenség nagy hadereje. És ezzel véget ért a hősi cselekedetekben gazdag önvédelmi harc. És nyomában megkezdették az osztrákok a mi kiváló vezető embereink legkönyörtelenebb üldözését. Ezek között Pap Mihály sem került el a gonoszok kezét, de őt majdnem egy évig nem tudták elfogni. Télen jó barátai rejtették el, nyáron a gelencei havasokban egy barlangban tartózkodott, ahol Gelence derék lakói állandóan ellátták élelemmel, sőt fehérneművel is. 1850 végén azonban megsokálva a felesége: Festerteil Richer Vilma (egy osztrák ezredes leánya) üldöztetéséről hozzájutott szomorú híreket, hogy

Megnyílik a mozi.

Örömmel regisztráljuk, hogy városunk egyetlen szórakozó helyisége: a városi mozgószínház néhány heti szünetelés után újból megkezdte előadásait. Mondanunk sem kell, hogy a közönség ama részének örömét is tolmácsoljuk, melynek igényeit kielégítik a néma és a beszélő filmen lepergő történetek, az élet apró regényei, sok-sok színes fotográfiája a világ eseményeinek. És őszintén szólva, a városi mozgószínház teljesen megfelel követelményeinek. Olyan olcsó helyárák mellett dolgozik, amilyen nincs több Erdélyben.

A városi mozgószínház fennmaradását biztosítjuk, ha pártoljuk. Tehát pártolja mindenki, mert ezzel szolgálatot tesz a város kulturájának. És legyen ott mindenki a vasárnapi mozgószínház előadásán. „Az ezred réme” oly kacagtató, amilyen nem pergett le mostanában városunk mozgószínházában.

30.000 vaggon tűzifát vásárol Magyarország Romániától.

Budapesten 500 ezer pengő alaptőkével megalakult báró Bottlik István elnökletével az Egyesült Fabehozatali Rt., amely Csehszlovákiából 20 ezer vagon tűzifát, Romániából körülbelül 30 ezer vagon fog importálni. Ez a részvénytársaság, amely később külön fog tárgyalni a jugoszláv fatermelőkkel, minden importot a kereskedők útján az egyforma elbánás elve alapján fog szétosztani.

Negyven gyógyíthatatlan betegét ölte meg egy orosz orvos, aki végül öngyilkos lett.

Egy moszkvai neves orvos, Szukov doktor a napokban öngyilkosságot követett el. Halála előtt levelet írt az ügyésznek, amelyben megírja, hogy negyven esetben követett el gyilkosságot.

Hogy tettemet miért követtem el — írja —, annak magyarázata a következő:

Néhány évvel ezelőtt megjelent nálam N. tanár fiatal felesége azzal a panasszal, hogy felső ajka rendkívül fáj. Megvizsgálva, egy nagyon gyanús tályogot leltem a jelzett helyén. Az asszony által használt ajkpirosítót beható vizsgálat alá vettem és ekkor kiderült, hogy az ajkpirosító előállításánál lözsirt használtak, amely takonykórral fertőzött volt. E veszedelmes betegség bacillusai megfertőzték az asszonyt is. Magamhoz hívtam az asszony férjét, az azóta szintén elhunyt N. tanárt, feltártam előtte felesége állapotát és azt a tanácsot adtam, hogy feleségét szabadítsa meg a borzalmas betegség kínjaitól oly módon, hogy adja be neki az általam átadott ciankálit. A tanár megfogadta a tanácsomat és felesége néhány nap múlva meghalt. Az orvosi halotti bizonyítványt én állítottam ki és a halál okául szívbénulást állapítottam meg.

Ettől az időtől kezdve mindazokat a betegeket, akik hozzám fordultak és akikről megállapítottam, hogy gyógyíthatatlan betegek, a fenti módon kezeltem s ezzel megszabadítottam őket gyötrő betegségüktől és kínos haláltól. Negyven esetben mérgeztem meg ilyen állapotban levő pácienseimet ciankálival. A negyvenedik eset után azonban önmagam fölött kellett itélkezmem, mert súlyos tévedésnek lettem az áldozata. Néhány nappal ez előtt meghalt Natasa B. ugyancsak egyik páciensem. A halottkém szívszélhűdést állapított meg, valójában én mérgeztem meg. — Erre a tette az vezetett, hogy megállapításom szerint a betegnek gyógyíthatatlan méhrákja volt, amelyen a műtét beavatkozása sem segíthetett volna. Halála után a boncolásnál, legnagyobb reméletemre azt kellett tapasztalnom, hogy a nőnek nem méhrákja volt, hanem egy teljesen veszélytelen méhdaganata. Gyilkossá lettem tehát szükségtelenül. Natasa B. menyasszonyom volt. Tévedésem lelkibetegégé lett. Azóta sehol sem találok nyugtot. Az önvád marcangol: hátha több esetben estem ilyen tévedés áldozatául és akkor minek gyilkoltam meg negyven embert? Szörnyű tettem bűnhődésekként önmagamát is megmérgeztem.

Eredménnyel hirdet,
ha a SZÉKELY UJSÁG-ban hirdet.

vákiába gabona küldeményeket, míg nekik vagy a címzettnek nincs meg a beviteli engedélye, mert különben a határon való feltorlódás folytán anyagi károsodás érheti őket.

A Posta Vezérigazgatósága értesítése szerint Ausztria Romániával szembeni kapcsolatban felfüggesztette ideiglenesen a postautalványok kézbesítését. Utánvételes küldeményeknél semmiféle megszorítás nincs.

A f. évi október 20-án kelt 3442 számú Királyi Decretum rendelkezései szerint a romániai dió exportörök szövetsége tagjainak dió és dióbel exportjára vámmentesség, illetve vámkedvezmény adatik. Részletes felvilágosítás a kamaránál, vagy a vámhivatalnál nyerhető.

A lengyelországi román kereskedelmi atassé a dió és tökmag exportöröknek figyelmébe ajánlja a Chr. Handszér varsói céget (Ul. Skonzano 8 szám).

Négy milliárd leu hever eldugva a magánosoknál.

(Bukarest.) Nagy gondot okoz a pénzügyi kormányzatnak az a körülmény, hogy az utóbbi hetek pánikhangulatának hatása alatt az ország 18 millió lakosságának 20 milliárdnyi forgó tőkéjéből, amely a bankok útján bekevert az ipari és kereskedelmi élet vérkeringésébe, mintegy négy milliárdot kivontak és otthon eldugva hevertetik gyümölcsöztelenül.

A kormány könnyítéseket akar adni a gazdasági vérkeringésben megmaradt tőkének, hogy ezzel a kivonult és eldugott bankjegyeket is visszasszeresse a forgalom részére.

ezeknek véget vessen, önként jelentkezett a hadbírósnál. Előbb Csikszeredában, majd Nagyszebenben börtönöztek be, míg 1851 augusztus havában kötél általi halálra ítélték, amelyet kegyelmi úton 8 évi várfogságra változtattak s előbb Gyulafehérvárra zárták el, a honnan Olmützbe szállították. Itt viselte a várfogság súlyos szenvedéseit egész 1854 végeig, amikor Ferenc József császárnak Wittelsbach Erzsébettel történt esküvője alkalmából Pap Mihály is kegyelmet kapott s visszatérhetett szülővárosába. Polgártársai, rokonai sok gyöngédséggel, szeretettel és tisztelettel vették körül újoti házában (jelenleg özv. Nagy Lajosné és Nagy István tulajdona), mely a 48-as tisztek, katonák és a város intelligens polgárainak kedves találkozó helye volt 1865-ben bekövetkezett haláláig.

Vele együtt három derék fia vett részt a szabadságharcban. Pap Vilmos, mint ezredes, Pap Károly, mint őrnagy és Pap Lajos, mint ezredes küzdöttek a magyar szabadságért. Mindhárman kötél általi halálra voltak ítéltve, amelyet azonban több évi várfogságra változtattak át. Mindhárman méltók a kegyeletos és halás megemlékezésre, mert életüknek igazi tartalmat adott az eszményekért folytatott önfeláldozó küzdelmük.

A ref. Egyházkerület pénztára fizeti ki a kórházsorsjáték nyereményeit.

A közönség lázas érdeklődéssel várja a ref. kórházsorsjáték nov. 30-iki húzását. Ezzel kapcsolatban a ref. igazgatóság a következő nyilatkozatot közli:

Az erdélyi református Egyházkerület Igazgatótanácsa minden félreértést elkerülendő, kinyilatkoztatja, hogy az általa rendezendő Sorsjáték összes nyereményeinek azonnali készpénz fizetését garantálja annál is inkább, mert a sorsjegyek eladásából befolyt összegeket Igazgatótanácsunk éppen a nehéz közgazdasági helyzetre tekintettel és emiatt óvatosságból nem helyezte el bankbetétbe és így a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank részvénytársaság kényszer-egyezségi eljárása a sorsjáték eredményét semmi irányban sem érinti. E nyilatkozatunkkal megkívánunk nyugtatni mindenkit, hogy a sorsjáték szerencsés nyerői a nyereményeket függetlenül attól, hogy a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank r. t. kényszer-egyezségi eljárást tett folyamatba, a sorshúzás után közvetlenül az erdélyi református egyházkerület pénztárából azonnal készpénzben fogják megkapni.

Kolozsvár, 1931 november 3.

Az erdélyi református Egyházkerület Igazgatótanácsa.

(x) A rádiók figyelmébe. Sikert a Ganz villamossági r. t.-vel elintézni a vasárnapi villanyáram egyet úgy, hogy egy-egy hálózati rádiós egy hónapra kb. 30 leut fizetne. Természetesen minden rádiós kötelezné magát a havi részlet megfizetésére, mert 20-30 ember nem fizetheti az egészért a csupán üzemi költség címén felszámított költségdíjat. Minden rádió tulajdonos tudja, hogy mily áldasos a téli hónapokban vasárnap délelőtti rádió hallgatni, így szívesen megfizetheti azt a kevés havi üzemi költséget. Aki akarja a vasárnapi áramot, jelentse be ebbeli szándékát a Székely Ujság kiadói hivatalában.

Ami biztos, az biztos

A felesége visszatérése ellen biztosította magát.

Az újságolvasó közönség nagyon jól tudja, hogy Nyugateurópában, de főleg Amerikában milyen különös biztosítások fordulnak elő. A színészek és színésznők hangjának vagy kimondottan csinos fülcimpájának a biztosítása vagy a rossz időjárás elleni biztosítás szinte naponta előfordul. Néha azonban egész rendkívüli esetek is adódnak.

London hétmillió lakosa közül például van egy, akit a Szent Pál székesegyház sorsa aggaszt. Attól fél, hogy egy szép napon összeomlik és már évek óta fizeti a biztosítási díjat a világhírű épület épisége maradásaért. Nem rég érdekes pörösködés folyt le egy ikrek elleni biztosítás miatt. Az apa, akinek már két szép gyermeke volt, biztosítást kötött arra, hogy a golya a legközelebbi esetben nem fogja egyszerre két gyermekkel megörvendeztetni. Ez nem is következett be, ellenben a családi esemény bekövetkezésekor hármas ikrek jelentkeztek. A biztosító társaság megtagadta a fizetést, mert a kötvényben nem volt szó hármas ikrekről, hanem csak közönséges kettesekről. Az apa viszont azt követelte, hogy kétszeresen kapja meg a kikötött összeget, mert két ikerpár született: 1-2 és 2-3. Végül békésen megegyeztek az arany közep-utón az egyszeri biztosítási összegben.

Amerikában viszont szokás, hogy a menyasszony mindjárt az eljegyzést követő napon biztosítást köt a jegyesség felbontása ellen, az esküvő után pedig a válás ellen. A legkülönösebb biztosítást azonban a jelek szerint Bostonban kötötték. A papucs- hős férjtől nyolc évi boldogtalan házasság után megszöktették a feleségét. A cserben hagyott hitves első útja nem a fegyverke- reskedésbe vezetett, hogy revolvért vásároljon, nem is a magán-detektív irodájába, hogy feleségét kinyomoztassa, hanem taxiba ült és a biztosító intézetbe rohant, ahol ötvenezer dollárral biztosította be magát nejeének esetleges visszatérése ellen.

Mert, ami biztos, az biztos. Mit lehet tudni, hátka az asszony visszatérnek az egy-
feleség.

HIREK.

SZÉKELY UJSÁG

Politikai hetilap.

Megjelenik minden vasárnap reggel.

Nov.

7

1931.

— **Halálozás.** A város kereskedő társadalmának egyik tiszteletreméltó, régi tagja dőlt ki az élők sorából. Nagy S. Pál kereskedő hosszas betegeskedés után 63 éves korában szerdán elhunyt. Halála kiterjedt, előkelő családot borított gyászba. Tegnap, pénteken délután volt a temetése nagy részvét mellett.

— **A Katolikus Otthon** Pázmány Péter irodalmi szakosztálya f. hó 11-én, szerdán ismét megkezdte népszerű, tudományos előadásait, melyet a múlt évben is közkeveltségnek örvendtek. Az előadók városi életünk reprezentánsai: tanárok, orvosok, ügyvédek, mérnökök, bankárok és más szakemberek lesznek. Minden szerdán este lesz előadás a kath. Otthon helyiségében (Szűcs Károly féle ház, kanta utca). Az érdekesnek és tanulságosnak ígérkező előadásokra, melynek programja a jövő évi május 4-ig van összeállítva, felhívjuk az érdeklődők figyelmét. A megnyitó előadásokat Dr. Boga Alajos igazgató és Dr. Török Ferenc orvos tartják. Kezdetek este 7/49 órakor.

— **Kereskedőink értekezlete.** Kedden este a kézdíváshelyi Kereskedők és Kereskedő Ifjak Körében értekezlet volt, melyen Dávid Dezső elnök beszámolt az adóvégrehajtások ügyében történt intervenciókról. Elismerőleg szólt az Iparkamaráról, mely a minisztériumhoz fordult az irányban, hogy az esedékes adóhátréléket a jövő év júniusáig egyenlő részletekben havonként is befizethesse a gazdasági krízis súlya alatt nyögő kereskedő. Dávid István Mihály indítványára az értekezlet köszönetet mondott az elnökségnek azért a lelkes munkájáért, melyet különösen a legutóbbi üzletlezárások feloldásaért kifejtett. Rögóta érezhető mizeriát akar megszüntetni az elnökség az ünnepi üzletlezárások körül és egyöntetűen megállapodni a zárások idejében. E tárgyban most a régebben kiküldött bizottságot még két taggal kiegészítette az értekezlet. Több tárgy nem volt.

— **Molnár Róza szatmári sikere.** A múlt vasárnap nyílt meg Szatmáron, az Újságíró Klubban kézdíváshelyi Molnár Rózának, a rendkívül tehetséges festőművész-
nőnek mintegy harminc képből álló kiállítása. A szatmári sajtó nagyon elismerőleg ír a képkiallításról. A kiállított képek újszerűsége — mint a Szamos c. laptársunk írja — csak a laikust gondolkztatja el, a műértő rögtön tisztában van vele, hogy ez a nagy-
nevű művészasszony a neo-impresszionista festészet egyik legnagyobb művészi ígérete. Ez a asszony — mint írja laptársunk — nem szorul a nőknek kijáró udvariasságra. Képei annyira művésziek, hogy bátran ki-
birják a legszigorubb kritikát is.

— **Boldog ország.** Indiana államban van egy falu, melynek lakossága a jövő évre nem kell adót fizessen, mert az ez évre be-
gyűlt adó összege már fedezi a jövő évi kiadásokat is. Hej, — hol vagyunk mi ettől?

— **Koszorúmegváltásul.** Nagy S. Pál kereskedő halála alkalmával Szűcs Dávid kasszánalatti kereskedő 200 leut adott be szerkesztőségünkbe, koszorú megváltásul az árvaház részére. Jelzett összeget köszönettel nyugtázzuk és rendeltetési helyére juttatjuk.

— **Meghalt Sepsiszentgyörgy legöregebb polgára.** Október 27-én meghalt Sepsiszentgyörgyön Györgybiró Lajos volt kereskedő és borvitzulajdonos 92 éves korában. Nagy közönség kísérte a ref. temetőbe, hol Szász Béla kollégiumi tanár mondott mély érzésű gyászbeszédet. Az elhunynak fiatalkorában, a múlt század hetvenes éveiben városunkban volt divatárkereskedése, azután szülővárosában, Sepsiszentgyörgyön folytatta üzletét, majd az örökölt családi bor-
viz fürdőjét tartotta fenn haláláig.

— **Ultimátum a cukorgyárosoknak.** Bukarestből jelentik: Vasilescu Carpen kereskedelemügyi miniszter ma ismét magához hívatta a cukor gyárosokat és felszólította őket, hogy ha decemcer 15-ig nem redukálják a cukor árát, akkor teljesen szabaddá teszi a cukor külföldről való behozatalt. Ebben az esetben alig 20 leuba kerülne egy kilogram cukor.

— **Mindennapra egy tojás.** A Kanadában legutóbb rendezett kiállításon egy olyan tyukot mutattak be, mely egy év alatt 358 darab tojást tojt. Szinte minden napra egy tojás.

— **Megbukott az angol munkáspárt.** A múlt hét csütörtökjén hirdették ki az angol választások eredményét, amelyek a szenzáció erejével hatottak. A hatalmas munkáspárt, amely elfordult vezérétől, MacDonald miniszterelnöktől, aki cserben hagyta hivatát és elveit, megdöbbentő vereséget szenvedett. A választáson az úgynevezett nemzeti egység kormány, amely a külföldi árák elleni küzdelmet hirdette, került ki győztesen.

— **Horthy lemondott civilistája 15%-áról.** Budapestről jelentik: Horthy Miklós kormányzó lemondott civilistájának 15%-áról, ami 18 ezer pengő évi megtakarítást jelent az országnak. A kormányzó gesztusa annál figyelemreméltóbb, mert eddig is Magyarország fizetett a legkisebb civilistát az európai államok közt.

— **Ujabb bankmegingás.** A Transsylvania Bank kényszer-egyezsége után bombaként hatott a másik nagy erdélyi magyar banknak, a Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Rt.-nek a megingása, mely szintén kényszer-egyezséget kért. Ennek a banknak a megingása a ref. egyházkerületet érinti súlyosan. Ez kezelte a reformátusok vagyonát, itt volt elhelyezve a nyugdíjtőke is. Katholikusaiknak is sok pénze volt itt elhelyezve.

— **Ismét felröppent az Ottó-pletyka.** Leon Blum szociálista vezér a Populaire című párisi lapban nagy cikket ír Magyarországról és azt írja, hogy Habsburg Ottó nemsokára hazaérkezik királynak. Ezt megelőzi egy Gömbös-kormány, amely a magyar fajvédők és a bécsi Heimwehrek segítségével jutna uralomra. A hirt magyar körökben pletykának minősítik, amely minden év novemberében — Ottó születésnapján — újra és újra felröppen a baloldali világsajtó hasábjain.

— **Amerika 700 millió dollárt fizet ruhatisztításért évente.** Az Egyesült Államok lakosságának mósoda és vegytisztítóintézeti számlája meghaladja az évi 700 millió dollárt.

— **50.000 pengő a biatorbágyi merénylet kézrekerítőinek.** A MÁV átadta a budapesti rendőrfőkapitányságnak a biatorbágyi merénylet felfedezésért az 50.000 pengő díjat.

— **A november embere.** Asztronómiai szempontból a november tulajdonképpen még október 24-én kezdődik, amikor a föld pályája a skorpió jegyébe lép és november 22-éig tart, tehát elég aktuális az írás a novemberi ember jelleméről. A novemberi ember lelkiülete hasonlít a szépen csiszolt gyémántéhoz, amely ezerféle szint játszik, de mindig tiszta, átlátszó és ragyogó. A gyémántok között is előfordul, hogy hamisra akadunk, ebből azonban nem lehet arra a következtetésre jutni, hogy valamennyi novemberi gyémánt hamis. A Skorpió jegyében született emberek komplikált természetűek. Jellemrajzukat nagyon nehéz néhány általános alapvonásra visszavezetni, de általános és megdönthetetlen közös jellemvonásuk a kitűnő megfigyelőképesség, gyors alkalmazkodás a változott életviszonyokba, ami erős fegyverük az élettől való küzdelemmel. A Skorpió jegyében született ember a hivatás, vagy a megélhetési viszonyok jobbra vagy balra fordulásában is megtalálja az arany középutat és ezért talán valamennyi más csillagzat alatt született embertársa között a leghiggadtabb és legkevésbé érzékeny az élet csapásai iránt. Többnyire nagyszerű társaságbeli ember a Skorpió csillagzat szülőtte. Sok benne a vonzó kellemes társalgó, hamar megszerzi az emberek rokonszenvét. Természetes, hogy sokszor csalódást okoz ez az előlegezett bizalom, viszont, mint már említettük, ha egy halom gyémánt között néhány hamis is akad, ez még nem jelenti, hogy a többi sem valódi. Ez a jellemzés nemcsak a férfiakra, hanem a novemberi asszonyokra is vonatkozik mert különösen a novemberi nők megnyerő egyéniségükkel, megjelenésük varázsával, fellépésük biztonságával és a művészetek iránti érzékükkel nagyon gyakran válnak társaságuk központjává. Házasságukban többnyire csalódnak, ha ugyancsak novemberi férfihez kötik életsorsukat. Egy Newyorkban élő asztronómus statisztikája szerint az ilyen házasságok negyvennégy eset közül huszonhétben végződnek válással. A tudós megállapítása szerint itt is áll a fizikai tétel, amely szerint az ellentétek vonzzák, a hasonlóságok pedig taszítják egymást.

— Élő béka és élő kígyó az emberi gyomorban. Nagykároly vidékén egy földmives néhány héttel ezelőtt munka közben egy pocsoljából vizet ivott. Ettől kezdve állandóan gyomorfájdalmi voltak és fáradtságot, kimerültséget érzett. A napokban a nagykárolyi kórházban megoperálták és gyomrában élő békalárvákat, sőt néhány kis békát is találtak. A beteg az operáció után azonnal megjavult. A csodás tapasztalatról az orvosok tudományos jegyzőkönyvet vettek fel. — Ugyancsak csodálatos következő eset is. A cetatea albai kórházban megoperáltak egy Sárata nevű földmivest, akinek a gyomrában egy élő kígyót találtak. Dr. Dohler operátor a kígyót spirítuszba tette és a rendkívüli „leletnek” csodájára jár az egész város. A földmives meg egészen jól érzi magát.

— Nyomorfelvonulás hegedűszó mellett. Különös demonstráció zajlott le Kassa főterén. Öreg cigányok, mezitlábás cigánygyerekek, asszonyok öt-hatszáz főnyi csapata nyolcvan hegedű kíséretében közepette vonult fel a cseh köztársaság nemzeti ünnepén. A cigánysor éhezők lakói zeneszó mellett mutatták meg szörnyű nyomorukat és segítséget kértek a cigány nemzetség számára. Kassának mintegy háromezeröttszáz lakója van a cigánysoron. Mind fel akartak vonulni, de csak öt-hatszáz cigánynak voltak olyan rongyai, amelyek eltakarták a meztelenséget. A menetben felvonult cigányzenészek közül sokan üres kézzel bandukoltak, mert a hegedűjük már régen zálogban van. Ha meg volna, se tudnák hasznát venni, mert a szomorú cigánymuzsika nem kell már senkinek. Kiszorította a jazz és a szalonzene. A hatóságok előtt elmondották panaszait. Elpanaszolták, hogy a cigányzenészeknek nincs keresetük, a nap-szamosoknak meg nincs munkájuk. A családok abból tengődnek, amit az asszonyok piaci árulásból keresnek. A hatóságok meghallgatták a cigányok panaszait, majd a menet bus hegedűszóval, éhesen és rongyosan visszavonult a cigánysorba.

SPORT.

A KSE a brassói ping-pong-versenyen.

A Brasovia holnapi, vasárnapi ping-pong versenyére benevezett a KSE is.

A brassói asztali tennisz versenyen egyesületünk legjobb játékosai vesznek részt.

A football csapat Sepsiszentgyörgyön játszik az SzMT-vel.

NYILTTÉR*)

Köszönetnyilvánítás.

Mindazok, akik férjem, illetve édesatyánk halála alkalmával részvételükkel felkerestek, vagy a temetésen résztvettek, ezúton fogadják köszönetüket.

Kézdivásárhely, 1931 nov. 7.

Özv. Nagy S. Pálné és gyermekei.

E rovatban közöltek sem a szerkesztőség, sem a kiadó hivatal felelősséget nem vállal.

Hirdetéseket jutányosan közöl — a „Székely Újság”

űzifa szükségletét

akkor is beszerezheti, mikor nincs a piacon fa

NAGY FERENC ENDRÉNÉL

(Nagy István szeszgyárban.)

A mozi műsora.

Örömmel közölhetjük olvasóinkkal, hogy a városi mozgósínház vezetőségének sikerült részben legyőzni azokat a súlyos gazdasági akadályokat, melyek miatt mintegy 10 nappal ezelőtt beszüntette az előadásokat. Bár csak korlátozott számban tart egyelőre előadásokat — csak vasárnap délután és este — remélni kívánjuk, hogy a közönség méltányolni fogja a mozi vezetőség fáradozását és olyan számban fogja látogatni a tervbe vett jobbnál-jobb filmek előadását, — mélyen leszallított hely-árak mellett —, hogy ezt a kulturát szolgáló intézményt továbbra is fent lehessen tartani.

Az újonnan meginduló mozi szezonra jobbnál-jobb slágerek vannak lekötve. Ezek közül is egyike a legjobbaknak a most vasárnap bemutatásra kerülő „Ezred réme”, amelyet a mult hetekben mutatott be a brassói Modern Mozgó óriási siker mellett. A film németül beszélő katonai vigjáték, főszereplője Felix Bressart, ma a legdivatosabb német filmkomikus, kinek minden filmje siker és a közönségnek feltétlenül két órai szórakozást jelent. Bizonyos, hogy amint Erdély nagy városaiban, ugyanúgy is nagy sikere lesz az „Ezred réme”-nek. (as—nő).

Kiadó a
KORONA-vendéglő

Értekezhetni Szotyori Baláznénál,
Targul-Sácuesc.

Megbízható kifutó

fiut

felvesz a KOVÁCS-hírlapiroda

Tisztelettel értesítem Kézdivásárhely és vidéke közönségét, hogy

hó és sár-cipőt

szakszerűen javítok olcsón és jól.

Tisztelettel: **KÉSZ MIHÁLY** cipész.

V A J - P A P I R

nagytételben is beszerezhető

olcsó áron a

KOVÁCS-hírlapirodában.

Bárki mindent kap

teljes megelégedésére és biztos jó eredményt ér el, ha most ősszel szükségletét jácint-, tulipán- és egyéb pompás virághagymákban Hollandiából, továbbá főzelék-, virág- és mezőgazdasági magvait, növényeit, legnemesebb rózsáit MÜHLE ARPAD cégnél, udvari szállító, magkereskedés és kertészeti telepen, TIMIȘOARA III. (Alapítotott 1875) szerzi be. Árjegyzék kíváratára ingyen és bérmentesen.

Gyönyörű őszi női és férfikalapok

a KOVÁCS JOZSEF kalapgyár üzletében
Vasut-utca 26 szám alatt.

Nem kell főző kurzus
mert megjelent **Novák Mária** urnő összeállításában
a szakácskönyvek
Baby szakácskönyve

Az 1900 drb. receptből álló, gazdag tartalmú szakácskönyv főbb tartalma:

Levesek, levesbevalók, becsúszott levesek, hideg előételek, melegítések és vágások előételek, aszpék, hideg mártások, főzöttétek, pörköltök, pascenyák, vadak, halak, szaládák, 100 tészták, palacsinták, pudingok, sodók, melegítések, tedőz szendvicsek és sütemények, krémek, gőzben főtt kompottok, befőzések.

Különösen értékes a szakácskönyv az a része, mely a cseszmék mesterséges táplálására ad praktikus, régi orvosi tapasztalatok alapján megírt utasításokat, egyben kéri a babaként előírt receptekkel 5 1/2 hónapig tartó kezelésre.

Ezen kívül megbecsülhetetlen tudnivalókat közöl a háztartás köréből. „Bemutatás a diétáról” szóló rész egyenesen megismerendő minden olyan gazdaságnak részére, aki a diétikus könyvére van utalva.

Ára 160 leu Kézdivásárhelyen kapható **Kovács-hírlapiroda**

Az Erdélyi Református Egyházkerület jótékony célú sorsjátékának tervezete.

Össznyeremények:

Leu 3,500.000

Minden nyeremény készpénzben fizetve.

Főnyeremény:

Leu 1,000.000

Nyeremények kifizetését biztosítja a

A REF. EGYHÁZKERÜLET IGAZGATÓSÁGA.

Megrendeléseket legpontosabban teljesít a **KOVÁCS-hírlapiroda** TARGUL-SÁCUESC Sos. Averescu (v. Gábor Áron-utca.) 1 szám

HUZÁS:

I. 1931 november 30.

350 drb à Leu	300 Lei	105.000
200 " " "	500 " "	100.000
35 " " "	3.000 " "	105.000
15 " " "	5.000 " "	75.000
10 " " "	10.000 " "	100.000
5 " " "	20.000 " "	100.000
1 " " "	50.000 " "	50.000
1 " " "	100.000 " "	100.000
1 " " "	200.000 " "	200.000
618 drb	Leu	935.000

II. 1931 december 22

350 drb à Leu	300 Lei	105.000
200 drb " "	500 " "	100.000
35 drb " "	3.000 " "	105.000
15 drb " "	5.000 " "	75.000
10 drb " "	10.000 " "	100.000
5 drb " "	20.000 " "	100.000
1 drb " "	50.000 " "	50.000
1 drb " "	100.000 " "	100.000
1 drb " "	200.000 " "	200.000
618 drb	Leu	935.000

III. 1932 január 20

300 drb à Leu	300 Lei	90.000
200 " " "	500 " "	100.000
30 " " "	3.000 " "	90.000
10 " " "	5.000 " "	50.000
5 " " "	10.000 " "	100.000
1 " " "	20.000 " "	100.000
1 " " "	50.000 " "	100.000
1 " " "	100.000 " "	100.000
1 " " "	200.000 " "	200.000
538 drb	Leu	1.650.000

Minden húzás után a nyerőszámokat a Monitorul Oficialban, a napilapokban és egyházi lapokban közli a Központi Sorsjeggyroda

Egy sorsjegy ára **100 Leu.**

Videkre postán **117 Leu.**

Vegyileg tisztít és fest női- és férfi ruhákat, plüsszérozást különböző mintákban készít, posztókat ványol, fest — női és férfi kiizzadt filz kalapokat tisztít anélkül, hogy formáját elveszítené, = legjutányosabb árban!

Bartos Boldizsár

TARGUL-SÁCUESC — KÉZDIVÁSÁRHELY

Iskolatáskák, író- és rajzszeretek, irodai felszerelések, jutányos árban beszerezhetők a Kovács-hírlapirodában. Bármily nyomdai munkát felvállalunk és rendkívül jutányos árban és izléses kivitelben szállítunk.

Tipografia „MINERVA” nyomda Targul-Sácuesc (Kézdivásárhely). 1931.